

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 นี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพัฒนา โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในขั้นตอนที่ 1 คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านการป้องกันยาเสพติด ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 29 ท่านจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครอง และผู้เชี่ยวชาญด้านการศาสนา (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ก) โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติดอย่างน้อย 3 ปี
2. เป็นวิทยากรการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติดอย่างน้อย 3 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟายในการเก็บข้อมูล และด้วยหลักการของเทคนิคเดลฟายจึงทำการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 3 รอบ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของขั้นตอนการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 4 ข้อ

2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม

2.2 การจัดหลักสูตรการฝึกอบรม

2.3 การดำเนินงานการฝึกอบรม

2.4 การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม

2. แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สร้างจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 แบ่งออกเป็นรายละเอียดของขั้นตอนการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 4 ข้อ

2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม	จำนวน	5	ข้อ
2.2 การจัดหลักสูตรการฝึกอบรม	จำนวน	56	ข้อ
2.3 การดำเนินงานการฝึกอบรม	จำนวน	7	ข้อ
2.4 การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม	จำนวน	17	ข้อ

3. แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟายรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามซึ่งนำผลจากการวิเคราะห์คำมัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ในรอบที่ 2 มาแสดงในแบบสอบถาม รวมทั้งแสดงตำแหน่งของรอยขีดซึ่งผู้เชี่ยวชาญตอบไว้ในรอบที่ 2 ในแต่ละข้อ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบของตนเอง หรือเปลี่ยนแปลงคำตอบตามผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ การฝึกอบรม ยาเสพติด และเยาวชน
2. นำข้อมูลจากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามตามเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิด ตามกรอบแนวคิดดังนี้

- 2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม
- 2.2 การจัดหลักสูตรการฝึกอบรม
- 2.3 การดำเนินงานการฝึกอบรม
- 2.4 การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม

3. นำแบบสอบถามไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด แบบสอบถามรอบที่ 1 นี้ ผู้วิจัยส่งไปจำนวน 29 ฉบับ และได้รับคืนมา 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.21 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด โดยได้ทำการแจกและรับแบบสอบถามคืนโดยส่งทางไปรษณีย์ และส่งด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2549 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2549

4. นำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามรอบที่ 1 มาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อทำแบบสอบถามรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

5. นำแบบสอบถามรอบที่ 2 ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญในแต่ละประเด็นคำถาม แล้วนำคำตอบในรอบนี้มาหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) แบบสอบถามรอบนี้ผู้วิจัยได้แจกผู้เข้าร่วมทั้งหมด 25 ฉบับ และได้รับคืนมา 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด โดยส่งและรับด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ระหว่างวันที่ 8 เมษายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤษภาคม 2549

6. รอบที่ 3 สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสอบถามที่ใช้ในรอบที่ 2 อีกครั้งหนึ่ง โดยแสดงค่ามัธยฐานของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 และตำแหน่งคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่ง หากผู้เชี่ยวชาญเห็นตำแหน่งคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสอดคล้องกันนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของตน ก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือยืนยันความคิดเห็นเดิมของตนได้ การยืนยันความคิดเห็นของตนที่ไม่ตรงกับความคิดของกลุ่มนั้น ได้เปิดโอกาสให้เจ้าของความคิดเห็นได้แสดงเหตุผลประกอบด้วย ถ้าผู้เชี่ยวชาญคนใดมีความเห็นไม่ตรงกับกลุ่มและไม่มีเหตุผลประกอบความคิดเห็น ถือว่าเป็นการยอมรับและเห็นด้วยกับความคิดเห็นของกลุ่ม หลังจากนั้นนำคำตอบยืนยันของผู้เชี่ยวชาญในครั้งที่ 3 นี้ มาหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อสรุปผลการวิจัยถ้าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูง แต่ในกรณีที่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญยังสอดคล้องกันต่ำหรือไม่สอดคล้องกัน จะต้องทำแบบสอบถามครั้งต่อไป แบบสอบถามรอบที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 25 ฉบับ ได้รับคืน 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด โดยส่งทางไปรษณีย์และส่งด้วยตัวผู้วิจัยเองเหมือนกับทั้ง 2 รอบที่ผ่านมา ระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน 2549 ถึงวันที่ 4 กรกฎาคม 2549

7. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรอบสุดท้าย มาพัฒนาเป็นรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

รอบที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาจากคำตอบของคำถามปลายเปิด นำมาจัดเป็นข้อย่อยสร้างเป็นข้อคำถามรอบที่ 2

รอบที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ได้ ไปแสดงในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบของตนเองว่า เห็นด้วยกับความคิดเห็นจากค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ถ้าไม่เห็นด้วยก็ขอให้ผู้เชี่ยวชาญอธิบายเหตุผล แต่ถ้าไม่มีการอธิบายเหตุผลจะถือว่าเห็นด้วย หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์อีกครั้ง แล้วจึงนำผลที่ได้ไปสรุปเป็นรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย ได้แก่ ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ที่คำนวณจากโปรแกรม Microsoft Excel ผู้วิจัยกำหนดค่ามัธยฐาน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอย่างยิ่ง กับองค์ประกอบการฝึกอบรมที่จะนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย กับองค์ประกอบการฝึกอบรมที่จะนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจ กับองค์ประกอบการฝึกอบรมที่จะนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วย กับองค์ประกอบการฝึกอบรมที่จะนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กับ องค์ประกอบการฝึกอบรมที่จะนำมาพัฒนา เป็นรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา

ข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกเพื่อใช้ในการนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ต้องมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอตล์ไม่เกิน 1.50 ทั้งในด้านความเหมาะสมของรายละเอียดของขั้นตอนการฝึกอบรม และด้านความเป็นไปได้ในการนำรายละเอียดของขั้นตอนการฝึกอบรมไปใช้ จากผลการตอบแบบสอบถามในรอบสุดท้าย

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน ประกอบด้วยหัวหน้างาน ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านการปกครอง และด้านวิจัย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในตอนที่ 2 นี้ เป็นแบบประเมินการรับรองรูปแบบ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และขั้นตอนของรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โดยใช้ข้อคำถามแบบลำดับขั้นการจัดค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นการประเมินรายละเอียดของขั้นตอนของรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ใช้วิธีการเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนนี้เป็นการนำรูปแบบการฝึกอบรมเรื่องยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 9 ฉบับ และผู้วิจัยได้รับแบบประเมินตอบกลับจำนวน 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2533. หน้า 138)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด